

ارتیست نامرساندنی عشایر

تصویب نامه هیئت وزیران

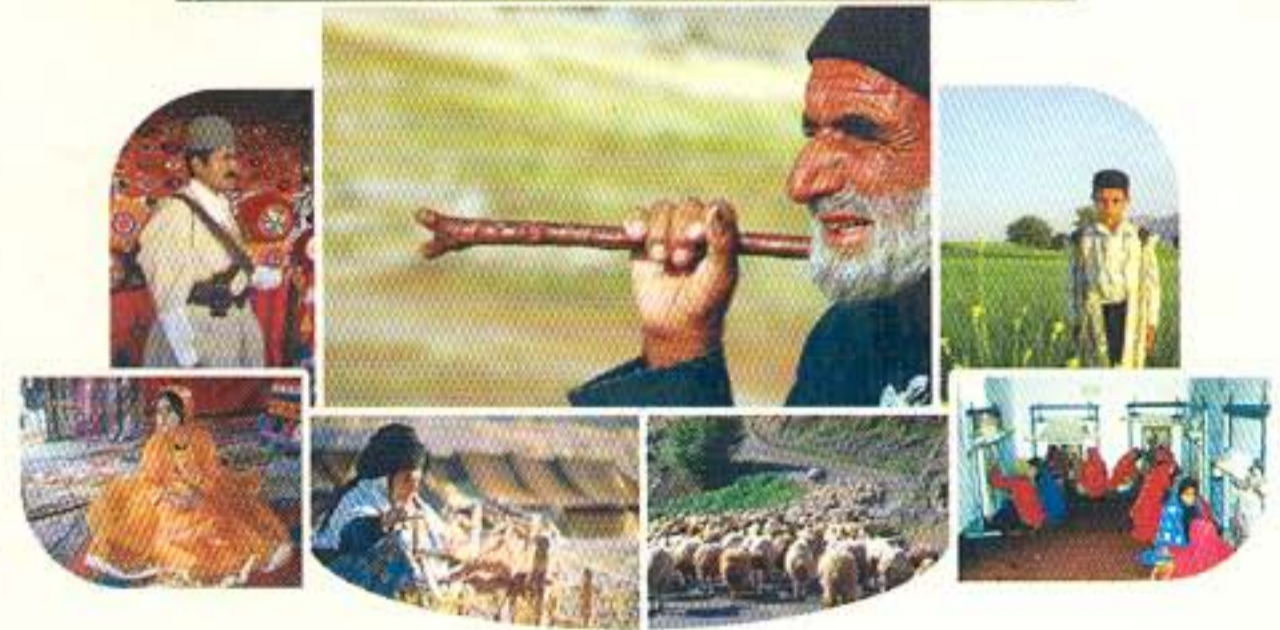
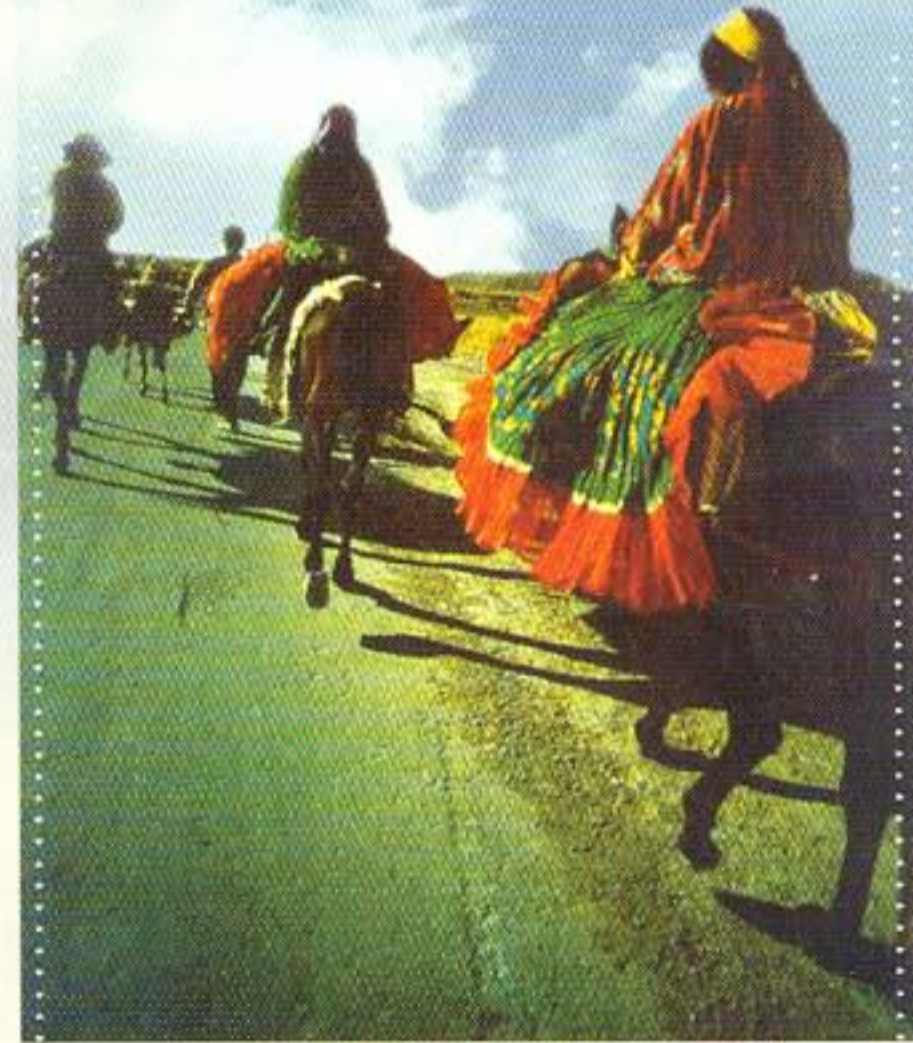

تاریخ: ۱۳۸۴/۳/۲۹

شماره: ۱۸۶۸۸/ت ۳۲۴۶۷ هـ

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای:

نظام جمهوری اسلامی برای عشایر در همه جای کشور ارزش قائل است. عشایر را یکی از برجسته ترین قشرهای کشور می شناسد زیرا که هم در کار سازندگی سهم اند، هم در کار دفاع از کشور. قدر این جوانان غیور و این مردها و زنهای با اخلاص و مومن را می داند.

سازمان امور عشایر ایران

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

آیین نامه ساماندهی عشایر

آیین نامه ساماندهی عشایر کشور

ناشر: انتشارات نقش بیان

با همکاری روابط عمومی سازمان امور عشایر ایران

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۸۶

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

صفحه آرائی: مهدی امیری

طرح جلد: محسن محمد حسینی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: تندیس نقره ای

شابک: ۹۶۴-۸۳-۸۲-۲۰-۴

کلیه حقوق به انتشارات نقش بیان تعلق دارد.

پیشگفتار

ناپایداری شرایط اقلیمی، به ویژه پائین بودن میزان بارندگی در عین حال توزیع نامناسب و متغیر زمان بارش ها از جمله مشخصه های اصلی مناطق خشک و نیمه خشک به شمار می روند. بررسی ها نشان می دهد که پایدارترین مدیریت زمین و بهره برداری بهینه از منابع یک چنین نواحی، زندگی شبانی و دامداری مبتنی بر کوچندگی است. ایران با میانگین بارندگی سالانه کمتر از ۲۵۰ میلی متر، حدود میانگین بارندگی دنیا، جزء مناطق خشک و نیمه خشک محسوب می شود و به همین جهت زندگی عشایری با جابجایی از بیلاق به قشلاق و بالعکس و کوچ به عنوان تکنیک سازگار با تغییرات اقلیمی و بهره برداری از منابع طبیعی از عوامل اصلی پیدایش و تکوین زندگی کوچندگی است که از قدمتی چندین هزار ساله در این مرز و بوم برخوردار است.

همزیستی و تعامل با محیط زیست، دانش بومی گسترده، مقررات عرفی و کوشش مداوم برای انطباق و سازگاری شیوه زندگی با شرایط و مقتضیات اقلیمی - جغرافیایی هر منطقه باعث شده است که شکل زندگی و معیشت، نظام کوچ و استقرار و فنون بهره برداری از منابع طبیعی، در بین گروه های عشایری اشکال مختلف به خود بگیرد. دستاوردهای مطالعاتی بین المللی نیز حاکی از آنست که کوچندگی و شیوه زیست متعادل شده شبانی به ویژه در مناطق ناپایدار و خشک به عنوان یک ضرورت زیست محیطی است و حتی در برخی کشورهای توسعه یافته نیز تلاش می شود با تخصیص یارانه و ایجاد تسهیلات لازم برای جابجایی دامداران، به پایداری طبیعت و زادآوری محیط زیست توجه شود و به علاوه از فرهنگ و شیوه زیست کوچندگان و رمه گردانان به عنوان یک

(الف)

فرصت برای جلب گردشگران و جهانگردان استفاده می شود. امروزه، جامعه عشایر ایران به عنوان یک واقعیت اجتماعی و بخشی از ساختار تاریخی - فرهنگی فعال از پیکره جامعه ملی است. گرچه نسبت جمعیت آنان کمتر از جمعیت شهر و روستا است لیکن تأثیر اقتصادی، اجتماعی و نقش دفاعی و مرزداری آنان انکارناپذیر بوده و بدون تردید یکی از میراث های گرانبه و ضروری ایران زمین هستند که چندین برابر (بیش از ده برابر) نسبت جمعیتشان در تأمین مواد پروتئینی، به ویژه گوشت قرمز، کشور نقش دارند.

دام عشایر به عنوان ذخیره ژنتیکی دام کشور، فرهنگ ایلی به عنوان میراث ارزشمند و بخشی از سرمایه ملی، دانش همزیستی و سازگاری با طبیعت، قلمرو گسترده با چشم اندازهای متنوع و جذاب طبیعی، تلاش و سخت کوشی آحاد عشایر برای تولید و ... از قابلیت های جوامع عشایری است. اما با همه استحقاق ها، طی بیش از پنج دهه برنامه ریزی (هفت و پنج ساله) نظام مند در ایران، جامعه عشایری از جایگاه برنامه ای متناسب با نسبت جمعیتی، توانمندی ها و میزان نیازمندی های خود برخوردار نبوده است. اصولاً وظایف بخشی و زیربخشی دستگاه ها و حوزه عمل آنها در محدوده جغرافیایی خاص با نیازمندی های فرابخشی و چند منظوره عشایری سازگاری ندارد و تاکنون هم اثربخشی نداشته است. نظام برنامه ریزی نیز تاکنون نتوانسته و یا نخواست است که هماهنگی، انسجام و ساز و کارهای اجرایی لازم را ایجاد نماید. جدا از اینکه عشایر از گردونه برنامه ریزی و کانون توجه دستگاه ها خارج شده اند، فضای زیست، عرصه و قلمرو آنان نیز روزبه روز تنگ تر و محدودتر می شود.

بحث ملال انگیز «کوچ یا اسکان» نیز رویکرد انحرافی بود که در سال های اخیر دستاوردی جز توسعه نیافتگی مناطق عشایری در بر نداشت، بیش از پیش آنان را به

(ب)

حاشیه راند و جامعه عشایری از منابع و مواهب برنامه ها بی نصیب ماند. اسکان اگر به عنوان شیوه ای برای ایجاد تحول و بهبود زندگی عشایر مطرح می گردید و الزامات و ابزار آن نیز فراهم می شد می توانست توفیق یابد، ولی بیان این پدیده بدون توجه به پیچیدگی و موانع آن، به عنوان یک سیاست و تعجیل برای تبدیل چادر به چار دیواری، توأم با نگاه قالبی و ارزیابی های کمی بدون انسجام و هماهنگی در انجام تعهدات، اشتباه دیگری بود که به میزان قابل توجهی فرصت را از دست برد و امکان انتخاب را برای عشایر فراهم ننمود. هر چند اساساً مشکل عشایر در کوچ یا اسکان نیست. توسعه نیافتگی و عقب ماندگی مناطق عشایری نیز به خاطر شیوه زیست و یا شانس و اقبال آنان نیست بلکه علت را در توزیع نابرابر منابع و نبود فرصت برای خانوارهای عشایری باید جستجو کرد.

از ابتدای قرن سیزدهم به دلیل جهت گیری های سیاسی مخرب و باز دارنده برای کوچندگان، پیشداوری، بدبینی و برداشت های نادرست از این جامعه، اصرار بر بکارگیری الگوهای مدیریت مراتع و مدل های توسعه بلوک غرب برای مناطق و قلمرو عشایر و تلاش برای ادغام نسنجیده و بدون برنامه عشایر در جوامع شهری و روستایی، آسیب های جدی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را باعث شد. بدنبال آن، ملی کردن جنگل ها و مراتع، تقسیم اراضی و حذف مالکیت، نادیده گرفتن حقوق عرفی، وابستگی ها و انگیزه های مشارکتی مردم، لطمات جبران ناپذیری هم به منابع پایه، محیط زیست، مراتع و چراگاه ها وارد نمود و هم زندگی جوامع کوچنده دچار نابسامانی و فروپاشی گردید.

در این روند عواملی مانند: پراکندگی خانوارهای عشایری، محدودیت های جغرافیایی، فقدان نهادهای مدنی در جوامع عشایری، پیدایش بخش ها، شهرها و

(ب)

استان های جدید بر اساس اجرای تقسیمات کشوری و ... مزید بر علت شد و عشایر را با چالش های روز افزونی مواجه ساخت.

باتوجه به فرابخشی بودن مسائل عشایری، برای توجه به قابلیت ها و چالش های اساسی آنان و پرداختن به مسایل ساختاری، قانونی، اجرایی، توزیع فضایی، اقتصادی و اجتماعی عشایر ساز و کارهای قانونمند لازم است که ضمانت اجرایی داشته باشد. و با هدف ایجاد تحول در شیوه تولید و ارتقاء شاخص های برخورداری، انسجام و هماهنگی بین دستگاه ها را عهده دار باشد.

آئین نامه ساماندهی عشایر که نتیجه بیش از ۱۰۰۰ ساعت کار فشرده است در دهها جلسه کارشناسی و با حضور دستگاه های متعدد، تدوین و تنظیم گردید و در دستور کار دولت محترم قرار گرفت. هیئت محترم وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ تصویب و پس از بازبینی مجدد و اصلاح برخی از مواد در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۹ ابلاغ کرد.

تصویب آئین نامه ساماندهی، تصمیمی شایسته و قابل تقدیر است و بدون تردید یکی از ارزشمندترین اقدامات است که دولت طی سال های بعد از انقلاب، به ویژه دولت جناب آقای خاتمی، برای مدیریت و تأمین حداقل خدمات به عشایر را تصویب و ابلاغ نموده است.

نحوه تجهیز کانون های اسکان، چگونگی ارائه خدمات به صورت ثابت و سیار، وظیفه مند نمودن دستگاه های اجرایی مربوطه، تکلیف شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها برای تخصیص سهم عادلانه عشایر از منابع، نقش هماهنگی استانداران و وظیفه مندی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور برای نظارت از نکات برجسته آئین نامه است و در مواد مختلف و جداول ضمیمه مفاهیم مؤثری پیش بینی شده است.

امید است با حسن نظر و احساس مسئولیت تمامی

(ت)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت کشور

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۲۰۷۸۳/۰۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۴ وزارتخانه های کشور، جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آئین نامه اجرائی ساماندهی عشایر را به شرح زیر تصویب نمود:

آئین نامه اجرائی ساماندهی عشایر

ماده ۱- در این آئین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- عشایر کوچنده: به مردمی گفته می شود که حداقل سه ویژگی زیر را داشته باشند:

۱- ساخت اجتماعی قبیله ای

۲- اتکای معاش به دامداری

۳- شیوه زندگی شبانی مبتنی بر کوچ

ب- بیلاق یا سردسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول بهار و تابستان را در آن می گذرانند.

پ- قشلاق یا گرمسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول پاییز و زمستان را در آن می گذرانند.

ت- میانبند: به گذرگاهها و اطراقگاههای موقت در مسیرهای کوچ بین بیلاق و قشلاق اطلاق می گردد.

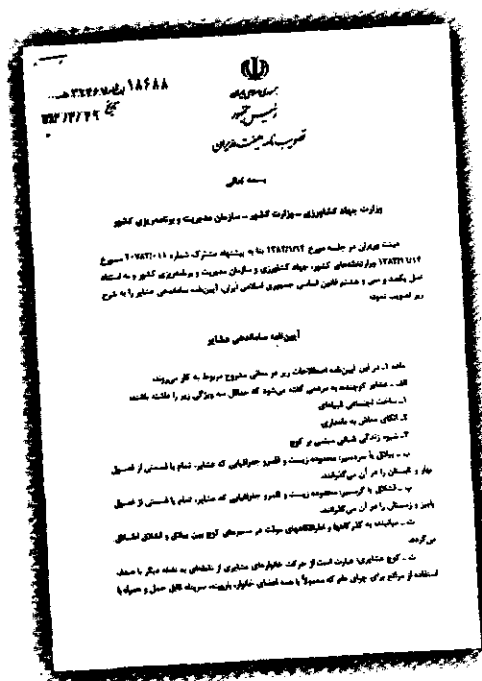
ث- کوچ عشایری، عبارت است از حرکت خانوارهای

افراد و دستگاه های ذیربط، مساعدت شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها و حمایت های استانداران محترم، سازمان مدیریت و برنامه ریزی مرکز و استان ها مفاد آئین نامه به اجرا درآید و نایربری های موجود و نارسایی های برخورداری در مناطق عشایری به حداقل ممکن برسد.

"انشاءاله"

سازمان امور عشایر ایران

۱۳۸۳

عشایری از نقطه ای به نقطه دیگر با هدف استفاده از مراتع برای چرای دام که معمولاً با همه اعضای خانوار، باروبینه، سرپناه قابل حمل و همراه با ایل، طایفه یا رده هایی از آن انجام می گردد. کوتاه یا بلند مدت بودن مسیر کوچ تغییری در مفهوم کوچ نمی دهد.

ج_ مسیر کوچ: به خط سیر کوچ حداقل کوچکترین رده ایلی از بیلاق به قشلاق و بالعکس اطلاق می گردد.

چ_ زیست بوم عشایری: محدوده ای از سرزمین و قلمرو رده های ایلی که علی الاصول شامل بیلاق، قشلاق و مسیر بین این دو باشد.

ح_ کانون اسکان عشایری: به محدوده ای از زیست بوم اطلاق می گردد که براساس نتایج مطالعات سازمان امور عشایر یا مشاورین صلاحیت دار، دارای منابع، امکانات و استعدادهای لازم برای ایجاد اشتغال و اسکان عشایر باشد.

این کانونها به عنوان یکی از واحدهای برنامه ریزی برای ساماندهی عشایر به دو نوع شامل کانون توسعه هدایتی (برنامه ریزی شده) و کانونهای توسعه اسکان خودجوش تقسیم می شوند.

خ_ سامان عرفی عشایر: سامان عرفی به محدوده ای از اراضی مرتعی اطلاق می شود که از گذشته مورد بهره برداری تعداد مشخصی از خانوارهای عشایر قرار گرفته و صرفاً دارای حق بهره برداری از آن می باشند.

د_ سامانه عشایری: به محدوده ای که در برگرفته چند سامان عرفی باشد گفته می شود. گنجایش مطلوب هر سامانه حدود ۵۰ خانوار و حداقل آن در شرایط استثنائی ۲۰ خانوار می باشد که این ظرفیت، امکان برنامه ریزی سامانه را همانند برنامه ریزی در واحد جغرافیایی مثل حوزه آبریز و واحدهای تقسیمات سیاسی مثل روستا مهیا می نماید.

ذ_ حداقل خدمات موردنیاز عشایر: مجموعه ای از

امکانات، ابزار و وسایل، فعالیتهای عمرانی، آموزشی، پرورشی، بهداشتی، ترویجی و فرهنگی که توسط دستگاههای اجرایی مختلف تعریف و به جامعه عشایری ارائه می شود.

ر_ خدمات ثابت: آن دسته از فعالیتهای و خدمات که در مراکز ثابت امکان انجام و ارائه دارند و اندازه، حجم، شکل، کیفیت و سایر مشخصات آنان به گونه ای نیست که بتوان این خدمات را به صورت سیار ارائه نمود.

ز_ خدمات سیار: به فعالیتهایی اطلاق می گردد که با مراجعه به خانوار و یا محل استقرار عشایر ارائه می گردد.

ژ_ آستانه برخورداری: حداقل شرایط لازم برای ارائه نوعی از خدمات.

س_ آستانه دسترسی: فاصله بین محل استقرار تا نزدیکترین محل ارائه نوعی از خدمت.

ش_ ساماندهی عشایر عبارت است از سازوکارهایی که از طریق تأمین معیشت و امنیت اقتصادی و همچنین ارتقای شاخصهای توسعه انسانی این جامعه_ در حد میانگین جامعه روستایی کشور_ که در دو بخش حمایت از اسکان و ساماندهی کوچ صورت می گیرد.

ص_ حمایت از اسکان عشایر داوطلب: عبارت است از ارائه خدمات و اقدامات برای اسکان عشایر که موجب حفظ، بهبود و توسعه فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی و خصوصاً ایجاد اشتغال (کار مولد) و احداث حداقل تأسیسات زیربنایی لازم و مسکن مناسب برای عشایر شده به گونه ای که منجر به کاهش درآمد عشایر اسکان یافته نسبت به قبل از اسکان نگردد.

ض_ ساماندهی کوچ: عبارت است از ارائه خدمات حین کوچ و ایجاد زیرساختها و تأسیسات لازم و مناسب در مسیر کوچ و در اطرافگاهها به منظور تأمین نیازهای عشایر و تسهیلات در امر کوچ.

ط_ مراتع قطب مخالف اسکان: مراتعی که در نقطه مقابل

محل اسکان عشایر قرار داشته و حقوق بهره برداری آن متعلق به عشایر داوطلب اسکان است. به عنوان مثال اگر عشایری علاقمند به اسکان در محدوده مراتع قشلاقی خود باشند، مراتع بیلاقی ایشان به عنوان مراتع قطب مخالف اسکان تلقی می گردد.

ماده ۲ - ساماندهی عشایر بر اساس راهبردهای زیر صورت خواهد گرفت:

الف - اسکان عشایر داوطلب، برنامه ریزی و حمایت از آن.
ب - ساماندهی عشایر کوچنده.

ماده ۳ - مطالعات امکان سنجی و برنامه ریزی برای اسکان عشایر داوطلب در کانونهای توسعه به صورت متمرکز (ملی) توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) انجام خواهد شد.

تعیین نقاط مناسب برای اسکان عشایر داوطلب، پس از کسب نظر شورای برنامه ریزی و توسعه استان (کار گروه آمایش و محیط زیست) در کمیسیونی متشکل از نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه های کشور، مسکن و شهرسازی، نیرو و جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، سازمان امور عشایر ایران و دفتر امور مناطق محروم با مسئولیت وزارت جهاد کشاورزی، تصویب و جهت اجرا ابلاغ می گردد. دبیرخانه کمیسیون در سازمان امور عشایر ایران خواهد بود.

تبصره: مطالعات تفصیلی - اجرایی و برنامه ریزی، توسط امور عشایر استانها و در صورت لزوم سازمان امور عشایر ایران انجام می گیرد.

دستورالعملهای موردنیاز جهت اجرای مفاد این تبصره توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با مشارکت دستگاههای اجرایی ذیربط تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۴ - حمایت از عشایر داوطلب اسکان با استفاده از نتایج مطالعات انجام شده و برنامه راهبردی توسعه جامع مناطق عشایری در دو زمینه اسکان در کانونهای خودجوش و کانونهای هدایتی انجام می شود.

ماده ۵ - کلیه دستگاههای اجرایی ذیربط موظفند در تنظیم بودجه سنواتی و تدوین اهداف کمی برنامه های کوتاه مدت و میان مدت با اختصاص اعتبارات متناسب با جمعیت عشایر، نسبت به انجام وظایف مربوط به حوزه مسئولیت خود در قبال مناطق عشایری اقدام نمایند. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این امر به عهده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشد.

ماده ۶ - سازمان امور عشایر ایران موظف است به طور سالانه فهرست مراکز جمعیتی عشایر اسکان یافته را تهیه و به وزارت کشور اعلام نماید. وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف شش ماه پس از وصول فهرست، نسبت به شناسائی و انطباق آن با قانون تقسیمات کشوری اقدام نماید.

ماده ۷ - تشکلهای مردمی و غیر دولتی مرتبط با فعالیتهای تولیدی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر، توانمندسازی جوامع محلی و بومی و حفاظت از محیط زیست با ارایه کمکهای فنی و اعتباری در مناطق عشایری، توسط دستگاههای اجرایی و سازمانهای ذی ربط مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

ماده ۸ - وزارتخانه های جهاد کشاورزی و نیرو مکلفند به منظور تسریع در ساماندهی به اسکان عشایر داوطلب، میزان متناسبی از اراضی موات و مراتع ملی متعلق به دولت در پایاب سدهای ساخته شده و یا در دست احداث

را جهت اجرای این آئین نامه به عشایر اختصاص دهند.

ماده ۹- نرخ کارمزد تسهیلات بانکی به میزان حداقل و بخشودگی یا معافیت‌های مالیاتی معادل حداکثر معمول در مناطق محروم روستایی در کانونهای اسکان عشایر لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۰- برای بازشناسی و پالایش آمار عشایر کوچنده از اشکال و انواع دیگر زندگی عشایری، در آغاز برنامه چهارم توسعه، مرکز آمار ایران، آمارگیری یا سرشماری بازشناسی عشایر را انجام دهد. اعتبار موردنیاز برای انجام سرشماری را سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تأمین و تخصیص خواهد داد.

ماده ۱۱- ساماندهی عشایر کوچنده شامل ساماندهی کوچ، ایجاد اشتغال پایدار، ارتقاء شاخصهای برخورداری و خدمات عمرانی و زیربنایی می باشد.

تبصره ۱- ساماندهی کوچ شامل تدوین تقویم کوچ، نظارت بر نحوه چرای دام، تأمین آب شرب، خدمات آموزشی، فرهنگی و بهداشتی- درمانی، خدمات دامپزشکی، کمک به تأمین علوفه، حفظ امنیت در استقرارگاههای بیلاقی و قشلاقی، ایل راهها و مسیرهای کوچ، مرمت و نگهداری ایل راهها، ایجاد تأسیسات لازم برای ارائه خدمات حین کوچ و تجهیز مسیرهای کوچ می باشد.

تبصره ۲- ایجاد اشتغال پایدار برای عشایر کوچنده شامل:

۱- شناسایی اراضی موات و مراتع مستعد تغییر کاربری در عرصه سامانهای عرفی و قلمرو عشایر به منظور واگذاری قطعی به عشایر جهت اجرای طرحهای مرتع داری، تولیدی و تأمین تسهیلات بانکی موردنیاز.

۲- آموزش، ترویج و تأمین تسهیلات بانکی موردنیاز

مربوط به نحوه احیا، اصلاح و بهره برداری از مراتع، زراعت، باغبانی و روشهای نوین دامپروری و پرواربندی، توسعه بیمه دام عشایر و خدمات بهداشت دام و دامپزشکی و تعاونیهای عشایری و سایر تشکلهای غیر دولتی عشایری برای اجرای مفاد این تبصره در اولویت خواهند بود.

۳- اجرای طرحهای تجهیز منابع آب و خاک و حمایت از اجرای طرحهای توسعه زراعت، باغداری و سایر فعالیتها (پرورش ماهی، کشت و فرآوری گیاهان دارویی و صنایع دستی) جهت تنوع بخشی به اقتصاد عشایر.

۴- اجرای طرحهای جامع گردشگری طبیعی به عنوان اشتغال پایدار.

تبصره ۲- به منظور ارتقای شاخصهای توسعه انسانی در جامعه عشایر کوچنده، اقدامات زیر صورت می گیرد:

۱- ارتقای شاخص برخورداری از آموزش رسمی با ایجاد و توسعه آموزشگاهها به صورت ثابت و سیار و نیمه سیار در دوره های تحصیلی موردنیاز و ایجاد و توسعه آموزشگاههای شبانه روزی در مراکز جمعیتی عشایر و نیز ایجاد ساختار تشکیلاتی و فناوری متناسب برای آموزشهای نیمه حضوری و از راه دور.

۲- ارتقای دانش فنی و مهارتها در جامعه عشایری از طریق ارایه آموزشهای فنی - حرفه ای، صنایع مرتبط با بخش کشاورزی و ایجاد تأسیسات و تجهیز مراکز آموزش و ترویج در مناطق عشایری.

۳- ارتقای شاخصهای بهداشتی از طریق آموزش و ترویج، توسعه خدمات بهداشتی- درمانی، بیمه و خدمات اجتماعی در مناطق بیلاقی، قشلاقی و مسیر کوچ.

۴- تأمین کالاهای اساسی، نهاده های تولیدی موردنیاز عشایر در محل استقرارشان در بیلاق و قشلاق.

۵- تأمین سوخت موردنیاز عشایر در محدوده دسترسی مناسب نسبت به محل استقرار آنان.

۶- احداث، تکمیل، نگهداری و مرمت ایل راههای عشایری.

۷- ایجاد مراکز آموزشی، بهداشتی - درمانی، فرهنگی، پست و مخابرات، پاسگاه نیروی انتظامی و پایگاه بسیج عشایری در محدوده استقرار بیلاقی و قشلاقی عشایر.

ماده ۱۲ - هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط در استانهای عشایری برای اجرای برنامه ساماندهی، رعایت اولویت بندی و زمان بندی اقدامات و نیز بهبود و استمرار خدمات رسانی به عشایر به عهده استانداران استانهای ذیربط می باشد.

ماده ۱۳ - شورای برنامه ریزی و توسعه استان مکلف است بخشی از اعتبارات دستگاههای اجرایی ذی ربط را حداقل به تناسب جمعیت و نیازهای جامعه عشایری استان به آرایه خدمات و اجرای طرحهای عمرانی موردنیاز عشایر اختصاص دهد.

ماده ۱۴ - اصلاح، بهبود و تقویت ساختار تشکیلاتی سازمان امور عشایر ایران، متناسب با اساسنامه، ویژگیهای خاص جامعه عشایری و قطبهای کوچ و استقرار عشایر، به منظور اجرای تکالیف، وظایف و مسئولیتهای قانونی این سازمان در ساماندهی عشایر برای افزایش اثربخشی فعالیتها و ارتقای شاخصهای توسعه در جامعه عشایری.

تبصره - وزارت جهاد کشاورزی نسبت به بررسی و اصلاح ساختار سازمان امور عشایر اقدام نموده و پیشنهادهای لازم را به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور آرایه می نماید.

ماده ۱۵ - باتوجه به محرومیت مضاعف مناطق عشایری، تخصیص یارانه های مناسب، استفاده از اعتبارات مربوط

به مناطق کمتر توسعه یافته و ردیفهای خاص - علاوه بر اعتبارات ملی و استانی دستگاهها - برای اجرای برنامه ساماندهی عشایر اولویت دارد.

ماده ۱۶ - هماهنگی به منظور نیازسنجی و انجام وظایف مندرج در جدول پیوست این آئین نامه (برنامه ای و سنواتی) توسط دستگاههای ذیربط در مناطق عشایری به عهده وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) می باشد.

ماده ۱۷ - دستگاههای اجرایی ذیربط موظف هستند گزارش عملکرد خود را به طور سالانه تهیه و به شورای عالی عشایر منعکس نمایند. «دبیرخانه شورای عالی عشایر» - مستقر در سازمان امور عشایر - وظیفه پیگیری تهیه گزارشات را به عهده دارد.

ماده ۱۸ - این آئین نامه از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود.

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و موسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، دفتر امور مناطق محروم کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ میشود.

تاریخ: ۲۰/۲۱۸۵۴

جناب آقای

شماره: ۸۴/۱۲/۷

استاندار محترم استان

پیوست:

سلام علیکم

همانگونه که مستحضری در اجرای مفاد ماده ۱۹ قانون برنامه چهارم توسعه، دولت مکلف شده است ترتیبی اتخاذ نماید که شاخص های توسعه روستایی و عشایری در طول برنامه چهارم حداقل ۲۵٪ افزایش یافته و ساماندهی اسکان عشایر با حفظ ارتقای توانمندی های اقتصادی در حد پنجاه درصد (۵۰٪) جمعیت عشایر کشور صورت پذیرد.

در همین راستا و به منظور فراهم نمودن ساز و کار اجرایی برنامه ساماندهی عشایر هیات محترم وزیران آئین نامه ساماندهی عشایر را طی شماره ۱۸۶۸۸/ت/۲۲۴۶۷ هـ مورخ ۸۴/۳/۲۹ تصویب و ابلاغ نموده است.

وفق ماده ۱۳ این مصوبه، شورای برنامه ریزی و توسعه استان مکلف شده است که اعتبارات موردنیاز برای ارائه خدمات و اجرای طرحهای عمرانی موردنیاز عشایر را تأمین نماید.

ضمن قدردانی از مساعی جنابعالی و مسئولان محترم آن استان به عشایر که نقش غیر قابل انکاری در خود اتکایی و استقلال اقتصادی کشور به عهده دارند، خواهشمند است با عنایت به این که ماده ۱۲ مصوبه هیات محترم دولت در زمینه ساماندهی به عشایر، استاندار محترم را عهده دار بهبود و استمرار خدمات رسانی به عشایر تعیین نموده است، دستور فرمائید دستگاههای اجرایی مربوطه با اختصاص اعتبار لازم در این زمینه اقدام نمایند.

معاونت روستا اسکندری
وزیر جهاد کشاورزی

جدول شماره ۱

توسیحات	سنگه اجرایی	نوع ارائه خدمات				میان بند				تسهیلات	عنوان خدمات	آموزشی	بهداشتی و درمانی
		تجهیزات	لوازم بهرمناسبت (آموزش)	فصلنامه بهرمناسبت (آموزش)	تجهیزات	مکان بند	کلیاتی	بیلابی					
		فصلنامه بهرمناسبت (آموزش)	فصلنامه بهرمناسبت (آموزش)	فصلنامه بهرمناسبت (آموزش)	فصلنامه بهرمناسبت (آموزش)	مکان بند	کلیاتی	بیلابی					
	وزارت آموزش و پرورش	۱	۱	۱۰۰	۱۰								مرکز آموزش ملی از بوسهستان
	وزارت آموزش و پرورش	۷/۵	۷/۵	۹۱۰۰	۹۱۰۰								آموزش ایشانی
	وزارت آموزش و پرورش	۳	۳	۹۸۰۰	۹۸۰۰								آموزش رانندگی عالی
	وزارت آموزش و پرورش	۳	۳	۹۱۰۰۰	۹۱۰۰۰								آموزش رانندگی شتاب روزی
	وزارت آموزش و پرورش	۵	۵	۹۳۰۰۰	۹۳۰۰۰								آموزش تفریحی خسته
	وزارت آموزش و پرورش	۳۰	۳۰	۹۳۰۰۰	۹۳۰۰۰								آموزش تفریحی خسته روزی
	نهیض سوزان آموزی	۷/۵	۷/۵	۹۱۰۰	۹۱۰۰								کلاس درس نهیض سوزان آموزی
	سازمان امور عشایر	۵	۱۰	۹۳۰۰	۹۳۰۰								آموزش اس و حره ای (مبارزه)
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی			۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰								ارائه خدمات بهداشتی - درمانی از طریق رابطین بهداشتی و نیم سباز (بهداشت شخصی و بهداشت محیط)
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی												تزیین بهداشت و مدالی عشایری
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی												تکمیل سباز خدمات نابیناگردی
	سازمان دامپزشکی و سازمان امور عشایر												تجهیز آن اقدامات سالم و بهداشتی
	سازمان امور عشایر												احداث حمام خسته گاه

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۲

تقسیمات	عملیات اجرایی اسکان	انرژی	کشاوری و منابع طبیعی				سبز (بوفت)				توسعه خدمات	توسعه خدمات		
			توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات				
توسعه خدمات	اجرای طرح های کانون کانون اسکان (روستا)	آرایه تسهیلات بانکی برای احداث مسکن	ظفرات بر اجرای طرح های	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس	احداث چاهگاه مرمت مراد سرخس
توسعه خدمات	احداث شبکه آبیاری و زراعتی	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۵

توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	سبز (بوفت)				توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات
			توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات					
توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات	توسعه خدمات

